

Nr 96.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1927 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och staden Ystad.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 1 april 1927 dagtecknad proposition, nr 245, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna i förberörda statsrådsprotokoll omförmälda den 11 och den 15 februari 1927 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Ystads stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. A), *dels ock* medgiva, att statens domäners fond må, i samband med överlåtelse å staden av den i § 2 av överenskommelsen omförmälda fastigheten, nedskrivs med ett mot dennas taxeringsvärde svarande belopp.

Denna proposition har, såvitt densamma icke avser nedskrivning av statens domäners fond, remitterats till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anfört följande.

»De förpliktelser, som staden Ystad iklätt sig i anledning av Skånska dragonregementets förläggning till staden, finnas angivna i tvenne mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar samt staden träffade avtal, nämligen dels ett av den 4 november och den 11 december 1895, avslutat i samband med regementets förläggande till staden, dels ock ett av den 2 och den 10 juni 1903 angående upplåtelse av mark för utvidgning av regementets kasernområde och övningsfält m. m. Därjämte hava upprättats dels år 1904 ett tilläggskontrakt till 1895 års kontrakt, berörande vården av epidemiskt sjuka från regementet, dels ock år 1911 ett kontrakt om upplåtelse till kronan av mark utan äganderätt för utvidgning av regementets skjutbana. Förstnämnda tvenne avtal torde få fogas såsom bilagor vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.

Med anledning av försvarsrevisionens förslag, att Skånska husar- och dragonregementena skulle sammanslås till ett truppförband samt att detta

skulle förläggas till Hälsingborg, yrkade stadsfullmäktige i Ystad i skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 september 1923, att staden måtte beredas ersättning för den ekonomiska förlust, som staden, därest detta förslag genomfördes, kunde komma att lida. Sedan arméförvaltningens fortifikations- och civila departement i anledning av berörda framställning anmodats att verkställa utredning angående de skyldigheter, som i det uti framställningen omförmälda avseende kunde åligga kronan gentemot städerna Hälsingborg och Ystad, avgåvo departementen den 28 december 1923 utlåtande i ämnet.

Sedermera har den s. k. kasernkommittén — efter förda förhandlingar med staden Ystad i fråga om den ersättning, som borde tillkomma staden i anledning av den förändring beträffande truppförläggning till staden, som bleve en följd av 1925 års härordningsbeslut — med skrivelse den 5 mars 1927 till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat en den 11 och den 15 februari 1927 dagtecknad preliminär överenskommelse i förevarande hänseende, vilken torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende. Såsom framgår av överenskommelsen, har densamma, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, träffats under den förutsättningen, att definitivt beslut komme att bliva fattat om Södra skånska infanteriregementets förläggning till staden. Sådant beslut har av Kungl. Maj:t fattats den 11 februari 1927.»

Sedan departementschefen härefter i korthet berört dels den av stadsfullmäktige i Ystad anförda motiveringen för yrkandet i nyssnämnda skrivelse den 20 september 1923, dels ock den av fortifikations- och civila departementen i omförmälda utlåtande den 28 december 1923 lämnade utredningen, såvitt angår staden Ystad har departementschefen lämnat en närmare redogörelse för kasernkommitténs förslag till överenskommelse med staden Ystad samt myndigheternas däröver avgivna yttranden.

För egen del har departementschefen i ärendet anført följande.

»Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har staden Ystad underkastat sig betydande uppföringar för det till staden förlagda Skånska dragonregementet. Då nämnda regemente jämlikt 1925 års härordningsbeslut kommer att inom kort uppgå i det blivande Skånska kavalleriregementet med förläggning i Hälsingborg, skall visserligen Ystad i stället bliva förläggningsort för Södra skånska infanteriregementet, men, enligt vad i det föregående påvisats, beredes staden härigenom icke i ekonomiskt avseende fullt vederlag för förlusten av kavalleritruppförbandet. I betraktande härav och med hänsyn till innebörden av förenämnda, åren 1895 och 1903 mellan kronan och staden ingångna kontrakt, torde det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att staden i viss omfattning erhåller kompensation för de av densamma fullgjorda prestationerna.

Enligt det av kasernkommittén uppgjorda förslaget till överenskommelse skall kronan till staden under loppet av år 1928 å tid, som kronan finner lämpligt bestämma, utgiva ett kontant belopp av 193,521 kronor 50 öre jämte därå på visst angivet sätt beräknad ränta. Vad sålunda föreslagits anser jag mig böra tillstyrka. För ersättningsbeloppets gäldande erforderliga medel

torde böra av riksdagen äskas. Härmed synes emellertid kunna anstå till nästkommande år.

Kasernkommitténs förslag innebär vidare, att kronan skall å staden utan vederlag med äganderätt överlåta förra hospitalslägenheten »åker utom stadens norra vall», i areal innehållande 22,394 kvadratmeter. Domänstyrelsen, under vars förvaltning ifrågavarande område hör, har förklarat sig icke hava något att häremot erinra. Jämväl i denna del finner jag mig, efter att i ämnet hava samrått med chefen för jordbruksdepartementet, böra tillstyrka det framlagda förslaget. I samband med överlåtelsen av området torde statens domäners fond böra nedskrivs med ett mot fastighetens taxeringsvärde svarande belopp.

I förslaget till överenskommelse har intagits en utfästelse från stadens sida att bland annat medgiva, att Södra skånska infanteriregementet för vissa övningar skall få använda en del av Norra Sandskogen på båda sidor om den nuvarande ridvägen mot Nybrofältet. Med anledning av de militära myndigheternas erinringar mot formuleringen av ifrågavarande bestämmelse i överenskommelsen hava stadens förhandlingsdelegerade i skrivelse till chefen för försvarsdepartementet den 26 mars 1927 närmare angivit omfattningen av stadens berörda erbjudande. Förhandlingsdelegerade hava därvid anfört, att staden icke hade något emot att för övningsändamål upplåta det område om cirka 80 hektar, som å regementschefens karta betecknats med blå färg, samt att, därest det skulle visa sig ur utbildningssynpunkt behöfligt att erhålla ytterligare skogsterräng, i stadens erbjudande även innefattades ett område om cirka 50 hektar, som å en bland handlingarna i ärendet förefintlig ekonomisk karta utmärkts med gul streckning. Beträffande arten av de övningar, som må bedrivas å området i fråga, hava förhandlingsdelegerade upplyst, att med det i överenskommelsen begagnade uttrycket »vissa övningar» avsetts den användning av området, som chefen för Södra skånska infanteriregementet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 juli 1926 rörande förlägnings- och utbildningsförhållandena i Ystad angivit, (eller för viss stridsutbildning, patrullövningar och förposttjänst i skog). Delegerade hade härvid förutsatt, att sådan användning av området ej ifrågakomme, som vore av beskaffenhet att äventyra skogens återväxt eller eljest i avsevärd mån skada skogsområdet. Då enligt § 5 i överenskommelsen särskilt avtal till närmare fastställande av stadens förpliktelser i angivna hänseende skulle upprättas mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement och staden, syntes det delegerade, att detaljbestämmelser i denna punkt nu ej vore erforderliga. Med hänsyn till vad sålunda förekommit har jag funnit mig sakna anledning att i förevarande avseende påyrka någon ändring i det föreliggande förslaget till överenskommelse.

Icke heller i övrigt föranleder förslaget någon erinran från min sida.»

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser ifrågavarande överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan samt staden Ystad, får hemställa,

att riksdagen må godkänna det i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 1 april 1927 omförmälda, den 11 och den 15 februari 1927 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Ystads stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. A).

Stockholm den 6 maj 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 95.

Bil. A.

Med anledning av 1925 års riksdags beslut att Skånska dragonregementet skall indragas samt att Södra skånska infanteriregementet i stället skall förläggas till Ystad i dragonregementets kasernetablissemang träffas härmed, under förutsättning att definitivt beslut kommer att bliva fattat om infanteriregementets förläggning till staden, mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Ystads stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

Kronan förbinder sig att under loppet av år 1928, å tid kronan finner lämpligt bestämma, till staden utgiva ett kontant belopp av etthundranittio-tretusenfemhundra-tjuguen (193,521) kronor 50 öre. Staden skall vara berättigad att å detta belopp uppbära ränta, beräknad efter fem procent, från och med den 1 januari 1928 eller, om Kungl. Maj:t beslutar, att dragonregementets indragning skall verkställas vid en senare tidpunkt, från den dag detta regemente indrages, till dess betalning sker.

§ 2.

Kronan överlåter utan vederlag med äganderätt till staden förra hospitals-lägenheten »åker utom stadens norra vall», utgörande stadsågan nr 605, å Ystads stads område, i areal innehållande 22,394 kvadratmeter.

§ 3.

Som den i § 2 omförmälda fastigheten enligt ett den 17 november och den 20 november 1924 upprättat arrendekontrakt av länsstyrelsen i Malmöhus län upplåtits till Ystads stad på arrende för en tid av tio år, räknat från den 14 mars 1926 till den 14 mars 1936, skall detta arrendekontrakt från den 1 juli 1928 anses vara förfallet och staden från sistnämnda dag med äganderätt besitta fastigheten. För tiden 14 mars—30 juni 1928 skall staden icke vara skyldig utgiva någon arrendeavgift för denna fastighet.

§ 4.

Särskild avhandling skall upprättas mellan kronan och staden angående överlåtande till staden av den i § 2 angivna fastighet. Staden bestrider ensam alla lagfartskostnader.

§ 5.

I enlighet med utfästelser i skrivelse till kasernkommittén av den 2 oktober 1926 förbinder sig staden medgiva,

1) att sedan Södra skånska infanteriregementet blivit förlagt till Ystad, regementet skall få använda skogskanten vid s. k. lilla exercisfältet såsom utgångsläge vid stridsövningar;

2) att skjutbanan vid nämnda fält skall få utvidgas till den bredd, att 18 tavlor kunna anordnas därstädes; samt

3) att infanteriregementet för vissa övningar skall få använda en del av Norra Sandskogen på båda sidor om den nuvarande ridvägen mot Nybrofältet (vägen är å bilagda ekonomiska karta utmärkt med röd färg);
allt utan särskilt vederlag.

Särskilt avtal till närmare fastställande av stadens förpliktelser i nu angivna hänseenden skall upprättas mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, å ena sidan, samt staden, å andra sidan.

§ 6.

Staden förklarar sig icke hava något att erinra däremot, att Revingehed bibehålles såsom övningsplats för Södra skånska infanteriregementet för att dit må kunna förläggas åtminstone repetitionsövningarna, dock att förläggningen till denna plats skall begränsas till vad utbildningsförhållandena onödiggörigen betinga.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena samt Ystads stad det andra exemplaret.
Stockholm den 15 februari 1927.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

Nils Berlin.

Ystad den 11 februari 1927.

För Ystads stads förhandlingsdelegerade:

Emil A. Borg.

J. Andrén.

P. Hassel.

Anders Jönsson.

Tancred Körling.

Bror Petrén.

Johan Renberg.